

1. Co chcemy zrobić?

Celem projektu jest zbadanie, jak zmiany w tempie mówienia wpływają na realizację kontrastów fonemicznych w języku ojczystym i języku obcym. Poddamy badaniu artykulację wybranych kontrastów w języku polskim, angielskim i japońskim w różnych tempach mówienia, od tempa wolnego do tempa bardzo szybkiego. Języki polski, angielski i japoński mają interesujące różnice typologiczne w sposobie, w jaki realizują kontrasty fonemiczne. Różnice te są na poziomie cech iloczynowych i spektralnych i zakładamy, że będą wymagały odmiennych strategii dopasowania do zmieniającego się tempa mowy. Następnie poddamy badaniu wymowę języka angielskiego jako języka obcego przez Polaków i Japończyków. Zebrane dane akustyczne oraz dane z badań percepcji pozwolą nam określić, jak zmiana tempa mówienia wpływa na realizację kontrastów fonemicznych w języku obcym i w jakim stopniu realizacja ta różni się tego, co obserwujemy w języku ojczystym. Na koniec poddamy badaniu Polaków uczących się języka japońskiego jako języka trzeciego, by zobaczyć, jak zmiana tempa mowy wpływa na realizację kontrastów dźwiękowych w kolejnym języku i jak bardzo realizacja w języku trzecim jest odmienna od tej w języku drugim.

2. Jak chcemy to zrobić?

W naszym projekcie wykorzystamy metodologię, która opiera się na określeniu najwolniejszego i najszybszego tempa mówienia dla wszystkich trzech języków (osobne tempo mówienia dla języka drugiego i trzeciego, ponieważ tutaj czynnikiem ograniczającym jest poziom zaawansowania w danym języku obcym). Stworzymy różne kategorie tempa mówienia w równych odstępach logarytmicznych, wyrażonych jako ilości sylab w jednej sekundzie. Poziomy te zostaną następnie przeliczone na jednostki BPM (beats per minute) na cyfrowym metronomie. Badani będą widzieć materiały video pracującego metronomu i będą musieli zmieścić zdania testowe w narzuconym tempie.

3. Dlaczego chcemy to zrobić?

Chcemy wnieść wkład we współczesne badania fonetyczne odnosząc się do poniższych kwestii:

1. Jak różne poziomy tempa mówienia wpływają na realizację kontrastów fonemicznych w języku ojczystym. Dokonamy tego porównując trzy typologicznie różne języki takie jak polski, angielski i japoński. Chcemy się dowiedzieć, jak rodowici użytkownicy tych języków zmieniają parametry mowy, by zachować kontrasty fonemiczne w sytuacji, gdy mówią wolno lub bardzo szybko.
2. Jak różne poziomy tempa mówienia wpływają na realizację kontrastów fonemicznych w języku obcym (drugim), jak skuteczni są uczący się języka drugiego w utrzymaniu kontrastów w porównaniu do rodowitych użytkowników oraz jak to wpływa na zrozumiałość ich wymowy.
3. Jak różne poziomy tempa mówienia wpływają na realizację kontrastów fonemicznych w języku trzecim, jaki wpływ mają język ojczysty i język drugi oraz jaka jest skuteczność w języku trzecim w porównaniu do języka drugiego.